Cofnod 12/06/24

Busnes@LlandrilloMenai, Ffordd Penlan, Parc Menai, Bangor LL57 4HJ

Aelodau yn bresennol:	
Enw	**Sefydliad**
Cyng. Dyfrig Siencyn (DS) Dirprwy Gadeirydd	Cyngor Gwynedd
Cyng. Carwyn Jones (CJ)	Cyngor Sir Ynys Môn
Dylan Williams (DW)	Cyngor Sir Ynys Môn
Dafydd Gibbard (DG)	Cyngor Gwynedd
Dafydd Gwynne (DG)	Tîm Iechyd Cyhoeddus Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
Lyndsey Campbell-Williams (LC-W)	Medrwn Môn
Euros Jones (EJ)	Cyfoeth Naturiol Cymru
Bethan Russell Williams (BRW)	Mantell Gwynedd
Tracey Williams (TW)	Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru
Andrew Edwards (AE)	Prifysgol Bangor
Glyn Jones (GJ)	Llywodraeth Cymru
Charlotte Makanga (CM)	Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
Yn mynychu:	
Sandra Thomas (ST)	Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn
Dewi Wyn Jones (DWJ)	Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn
Gwenan Pritchard (GP)	Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn
Nia Williams (NW)	Cyfoeth Naturiol Cymru
Caryl Lewis (CL)	Rhwydwaith Cyd-Gynhyrchu Cymru
Ymddiheuriadau:	
Aled Jones-Griffith (AJG) - Cadeirydd	Grŵp Llandrillo Menai

Cyng. Llinos Medi (LlM)	Cyngor Sir Ynys Môn
Ffion Johnstone (FfJ)	Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
Catrin Thomas (CT)	Gwasanaeth Prawf
Llinos Davies (LlD)	Heddlu Gogledd Cymru
Emyr Williams (EW)	Parc Cenedlaethol Eryri
Geraint Owen (GO)	Cyngor Gwynedd
Gillian Jones (GJ)	Gwasanaeth Prawf

Pwyntiau Gweithredu

1. **Drafft o'r Adroddiad Blynyddol - CL** i ddarparu enghreifftiau o mesurau /allbynnau/esiamplau ansoddol – **CL**
2. **Drafft o'r Adroddiad Blynyddol -** Awgrymwyd cysylltu gyda gwaith y Byrddau eraill ar draws y Gogledd ac amlygu hyn yn yr adroddiad. – **Tîm Cefnogi**
3. **Drafft o'r Cynllun Cyflawni / Gweithredu -** Nodwyd pwysigrwydd datgan pa wahaniaeth yr ydym am ei wneud o fewn y ddogfen. Awgrymwyd gellid gwneud hyn drwy ychwanegu colofn i ddatgan hyn. – **Tîm Cefnogi**
4. **Pwysa Iach / Byw yn Iach:** DW yn awyddus i gynnwys sefydliadau eraill sydd gyda safleoedd yn Llangefni yn y cynllun llwybrau llesol. Tîm Cefnogi a DW i gael sgwrs bellach er mwyn cyflawni hyn. - **Tîm Cefnogi /DW**
5. **Pwysa Iach / Byw yn Iach:** Gofynnwyd i bob sefydliad gadarnhau i ba raddau maent wedi ymgorffori'r nodau a credoau i'w gwaith (gyda tystiolaeth) a diweddaru yr ymrwymiadau am y 6 mis nesa - **Pawb**
6. **Pwysa Iach / Byw yn Iach:** Cytunwyd i sefydlu is-grŵp – **Tîm Cefnogi** i drefnu.
7. **Pwysa Iach / Byw yn Iach:** Gofynnwyd am gael derbyn data lefel sirol ar Pwysau Iach – **Dafydd Gwynne** i drefnu.
8. **Iaith Gymraeg – Prosiect Gweithlu Dwyieithog -**Bwriad i ofyn i holl sefydliadau y Byrddau ar draws y Gogledd i fod yn ymrwymo i ddefnyddio'r canllaw, a gosod datganiad ar eu safleoedd swyddi yn datgan eu ymrwymiad i'r iaith Gymraeg. **Tim Cefnogi** i gydlynu.
9. **Iaith Gymraeg – Prosiect Gweithlu Dwyieithog -** Os oes prosiect mae'r Bwrdd yn awyddus i'r grŵp ganolbwyntio arni dylid codi hynny – **Pawb**.
10. **Siarter Teithio Llesol –** Oes modd dod i drefniant desg boeth rhwng sefydliadau sy'n aelodau? **Tîm Cefnogi** i ymchwilio.
11. **Siarter Teithio Llesol -** Gwahodd Ken Skates fel Ysgrifennydd y Cabinet dros Ogledd Cymru a Thrafnidiaeth i gyfarfod nesaf y Bwrdd i drafod yr Siarter ac y Trydydd bont - **Tîm Cefnogi** i drefnu.
12. **Newid Hinsawdd -** Cytunwyd i'r argymhellion o greu asesiad risg ar y cyd, gan hefyd nodi bod angen cefnogaeth gan y Rhwydwaith cyd-gynhyrchu – **CL** i drafod gyda cydweithwyr.

Cofnod o'r drafodaeth

Eitem	Nodiadau	Pwy?	Erbyn pryd?
1.	Cafwyd gyfle i rwydweithio o flaen llaw y cyfarfod.		
2.	**Croeso ac Ymddiheuriadau**		

	Nodwyd yr ymddiheuriadau uchod a croesawyd pawb i'r cyfarfod. Cynghorydd Dyfrig Siencyn yn cadeirio'r cyfarfod yn absenoldeb y Cadeirydd Aled Jones-Griffith. Nodwyd ymddeoliad Emyr Williams (APCE) a dymunwyd yn dda iddo i'r dyfodol.		
3.	**Cofnodion (i'w cymeradwyo)** Cytunwyd ar gywirdeb y cofnodion ar gyfer cyfarfod 14/03/24 a nodwyd bod y pwyntiau gweithredu wedi eu cwblhau.		
4.	**Cynllun Llesiant 2023-2028** <u>Drafft o'r Adroddiad Blynyddol 2023-24</u> Cafwyd trafodaeth am yr adroddiad drafft. Cytunwyd bod angen edrych ymhellach ar beth yw'r effaith a pa wahaniaeth yr ydym wedi ei wneud? Nodwyd byddai defnyddio tabl fel atodiad yn cyfleu hyn yn well e.e. dyma rydym ni wedi ei wneud, a dyma yw'r bwriad. **CL** i ddarparu enghreifftiau o mesurau /allbynnau/esiamplau ansoddol. Nodwyd bod angen geirio yn fwy penodol ar gyfer y rhan yr iaith Gymraeg. Awgrymwyd cysylltu gyda gwaith y Byrddau eraill ar draws y Gogledd ac amlygu hyn yn yr adroddiad. – **Tîm Cefnogi** Nodwyd bod y diagram / cynllun gweledol sydd wedi ei gynnwys yn cyfleu'r neges yn effeithiol. Cytunwyd i oedi cyflwyno'r adroddiad ym Mhwyllgor Sgrwtini Cyngor Sir Ynys Môn yr wythnos nesaf hyd nes bydd yr addasiadau wedi eu cwblhau. <u>Drafft o'r Cynllun Cyflawni / Gweithredu</u> Cafwyd drafodaeth am y drafft o'r cynllun cyflawni/ gweithredu. Nodwyd ei fod yn agos iawn i fod yn fersiwn terfynol. Nodwyd pwysigrwydd datgan pa wahaniaeth yr ydym am ei wneud o fewn y ddogfen. Awgrymwyd gellid gwneud hyn drwy ychwanegu colofn i ddatgan hyn. – **Tîm Cefnogi**	**CL** **Tîm Cefnogi** **Tîm Cefnogi**	**Cgbm** **Cgbm** **cgbm**
5.	**Pwysa Iach / Byw yn Iach: Diweddariad ac adborth o'r dasg osodwyd yng nghyfarfod 14/3/24** Cafwyd gyflwyniad gan Dafydd Gwynne a roddodd drosolwg o ymrwymiadau'r sefydliadau oedd wedi ymateb i'r dasg, gan gadarnhau y credoau a nodau, ymrwymiadau 6 mis nesaf ac yr effaith crychdonnol. Cafwyd ddiweddariadau ychwanegol gan y sefydliadau oedd yn bresennol. Nodwyd bod pedwar sefydliad wedi ymgymryd â'r treial coffi ar hap ac y pedwar wedi gweld budd o'r sgyrsiau. Nododd DW ei fod yn awyddus i gynnwys y sefydliadau sydd gyda safleoedd yn Llangefni yn y cynllun llwybrau llesol sydd ganddynt a cynigwyd rhannu adnodd TG y Cyngor i gyflawni hyn. Tîm Cefnogi a DW i gael sgwrs bellach er mwyn cyflawni hyn. Nododd Dafydd Gibbard ei fod yn awyddus addasu yr allbwn ymrwymiadau 6 mis Cyngor Gwynedd. Yn sgil y sylwad gofynnwyd i bob	**Tîm Cefnogi /DW**	**Cgbm**

	sefydliad gadarnhau i ba raddau maent wedi ymgorffori'r nodau a credoau i'w gwaith (gyda tystiolaeth) a diweddaru yr ymrwymiadau am y 6 mis nesa - **Pawb** Holodd GJ i ba raddau byddai'r gwaith hyn yn digwydd beth bynnag. Dywedodd TW eu bod wedi gweld yr effaith crychdonnol a bod pethau newydd yn cael eu creu yn sgil trafodaethau sy'n digwydd trwy waith y Bwrdd. Trafodwyd y Papur Llywodraethu oedd wedi ei ddarparu gyda papurau'r cyfarfod. Nodwyd bod y papur yn gofyn: • Bod BGC Gwynedd a Môn yn sefydlu is-grŵp i gefnogi'r gwaith cydlynu a chyflawni manwl yn erbyn uchelgeisiau DSGBI ac, wrth wneud hynny, ceisio darparu adroddiad cryno er gwybodaeth i Grŵp Partneriaeth Strategol DSGBI Rhanbarthol (amlder / manylion i'w gytuno). • Bod Grŵp Partneriaeth Strategol DSGBI Rhanbarthol yn ymrwymo i ddarparu adroddiad diweddaru ar weithgarwch rhanbarthol i BGC Gwynedd a Môn (amlder / manylion i'w cytuno). Cytunwyd i sefydlu is-grŵp – **Tîm Cefnogi** i drefnu. Nodwyd byddai'n ddefnyddiol cael gwybodaeth/adroddiad gan y Grŵp Rhanbarthol Pwysau Iach, ac ein bod yn rhannu ein gwaith ni gyda nhw. Nodwyd bod hefyd angen gwybod be mae pob bocs/grŵp yn ei wneud yn y cynllun siart lif oedd wedi ei ddarparu – **Dafydd Gwynne** i gydlynu ymateb. Gofynnwyd am gael derbyn data lefel sirol ar Pwysau Iach – **Dafydd Gwynne** i drefnu.	**Pawb** **Tîm Cefnogi** **Dafydd Gwynne** **Dafydd Gwynne**	**Cgbm** **Cgbm** **cgbm**
6.	**Diweddariadau is-grŵpiau / grwpiau Tasg a Gorffen** **<u>Iaith Gymraeg – Prosiect Gweithlu Dwyieithog</u>** Nodwyd bod yr is-grŵp wedi bod yn canolbwyntio ar gwblhau'r prosiect gweithlu dwyieithog. Iaith Cyf sydd wedi bod yn arwain ar y gwaith. Nodwyd bod y prosiect wedi bod yn ymchwilio i pam mae sefydliadau cyhoeddus ar draws gogledd Cymru yn cael anhawster recriwtio i rolau Cymraeg eu hiaith, ac a yw'r ateb yn gorwedd o fewn y prosesau recriwtio eu hunain. Rhoddwyd diweddariad o ran y cydweithio a ymgysylltu gyda sefydliadau rhanbarthol. Nodwyd bod yr adroddiad terfynol wedi ei gwblhau ac yn y broses o gael ei chyfieithu. Nodwyd bydd 'Canllaw Camau Recriwtio' ar gael fel atodiad i'r adroddiad a crynodeb gweithredol a fydd yn cael ei gosod ar wefan y Bwrdd. Bwriad y Camau Recriwtio yw bod yn declyn ymarferol i unrhyw un sydd yn paratoi i hysbysebu swyddi o fewn sefydliad. Nodwyd y bwriad i ofyn i holl sefydliadau y Byrddau ar draws y Gogledd i fod yn ymrwymo i ddefnyddio'r canllaw, a gosod datganiad ar	**Tîm Cefnogi**	**Cgbm**

	eu safleoedd swyddi yn datgan eu ymrwymiad i'r iaith Gymraeg. **Tim Cefnogi** i drefnu cydlynu hyn. Atgoffodd GP yr aelodau bod yr is-grŵp iaith yn cael ei arwain o ran tasgau gan y Bwrdd, a felly os oes prosiect mae'r Bwrdd yn awyddus i'r grŵp ganolbwyntio arni dylid codi hynny – **Pawb**. Nodwyd bod yr is-grŵp hefyd yn ymchwilio ac ystyried prosiectau posib. Nodwyd bod bwriad cyflwyno cais i'r arian rhanbarth i fod yn gwerthuso'r prosiect a'i allbynnau. **<u>Siarter Teithio Llesol</u>** Cafwyd diweddariad ar waith yr is-grŵp gan AE. Nodwyd bod y Gwasanaeth Tân ac Achub bellach wedi arwyddo'r Siarter yn ffurfiol a bod Cyngor Gwynedd wedi trafod yn eu cyfarfod Tîm Arweinyddiaeth yr wythnos hon, gan gadarnhau eu bod yn gefnogol mewn egwyddor. Dywedwyd bod sefydliadau eraill sydd ar yr is-grŵp i gyd yn gefnogol. Nodwyd dymuniad yr is-grŵp i'r Aelodau sydd am gydweithio ar y Siarter fod yn symud gyda'i gilydd i arwyddo, ac bosib bod cyfle yng nghyfarfod nesaf y Bwrdd ym mis Medi i wneud hyn. Cytunwyd bod hyn yn rhywbeth i'w gefnogi. Ychwanegodd GP bod yr is-grŵp yn gofyn os fyddai modd dod i drefniant desg boeth rhwng sefydliadau sy'n aelodau? H.y os oes gan swyddog sy'n aelod o'r Bwrdd gyfarfod yn lleol i leoliad swyddfeydd un o'r sefydliadau a fyddai modd dod i drefniant 'desg boeth'- **Tim Cefnogi** i ymchwilio. Trafodwyd y posibilrwydd o wahodd Ken Skates fel Ysgrifennydd y Cabinet dros Ogledd Cymru a Thrafnidiaeth i gyfarfod nesaf y Bwrdd i drafod yr Siarter ac y Trydydd bont a pryder bod cyllidebau tymor byr yn golygu and oes modd ymateb yn hirdymor i sialensau lleol. **Tîm Cefnogi** i drefnu llythyru ar y cyd gyda DW. Holwyd am y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarth – nododd DW ei ddealltwriaeth mai cynllun sydd yn megis cychwyn yw hwn. **<u>Newid Hinsawdd</u>** Cafwyd cyflwyniad gan EJ ar baratoi Asesiad Risg Newid Hinsawdd fel BGC. Amlygwyd bod nifer o bethau eisoes yn digwydd yn y maes. Nodwyd bod yr asesiad risg angen ei gwblhau oherwydd gofyniad yn y Adran 38 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Yr argymhellion oedd: • Cynnig bod BGC Gwynedd a Môn yn cydweithio gyda Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus eraill Gogledd Cymru i ddatblygu dull gweithredu rhanbarthol at yr agenda yma. (Mae'r un cynnig yn	**Pawb** **Tîm Cefnogi** **Tîm cefnogi**	**18/9/24** **Asap** **asap**

	cael ei gyflwyno i Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus eraill Gogledd Cymru yr wythnos yma) • Cytuno ar ddull yn rhanbarthol. I gyfoethogi'r ymdrech hon, bydd y BGCau yn gwneud cais am gyllid i gomisiynu hwylusydd dwyieithog all gydlynu'r agenda yma ar draws y rhanbarth, gan ddefnyddio grant rhanbarthol BGC Gogledd Cymru gan Lywodraeth Cymru. • Adrodd yn ôl yn mis Medi. Cytunwyd i'r argymhellion, gan hefyd nodi bod angen cefnogaeth gan y Rhwydwaith cyd-gynhyrchu – **CL** i drafod gyda cydweithwyr. **<u>Prosiect Niwbwrch</u>** Nodwyd bod adroddiad o'r digwyddiad gynhaliwyd fis Mawrth wedi ei gylchredeg gyda'r papurau. Mae Dogfen Strategol yn cael ei pharatoi ar hyn o bryd ar y cyd rhwng Cyngor Sir Ynys Môn a Cyfoeth Naturiol Cymru. Eglurwyd bod grŵp tasg yn edrych ar weithredu'r posibiliadau tymor byr ac yn parhau i fonitro cynnydd ac ymgysylltu gyda'r gymuned. Nodwyd bod y cyfarfod nesaf ar 27 Mehefin. Ychwanegwyd bod arian ar gael gan y Cynghrair yn lleol ar gyfer rhai o'r datrysiadau tymor byr.	**CL**	**Cgbm**
7.	**Llunio Lleoedd** Nodwyd bod hwn yn gynllun cenedlaethol sydd wedi ei lansio yn ystod mis Mai gyda digwyddiad yng Nghaerdydd hefyd wedi ei gynnal. Mae'n seiliedig ar y dull system gyfan ac yn cael ei arwain gan Iechyd Cyhoeddus Cymru. Mae'r rhaglen Llunio Lleoedd wedi sefydlu tri grŵp dysgu cenedlaethol a fydd pob un yn gweithio ar thema wahanol am gyfnod o ddwy flynedd ac maent yn seiliedig ar gynlluniau llesiant presennol y Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus. - Argyfwng Hinsawdd a Natur - Tlodi ac Anghydraddoldebau - Llesiant y gymdogaeth Eglurwyd bydd Byrddau'r Gogledd yn cydweithio i ganolbwyntio ar y maes argyfwng hinsawdd a natur.		
8.	Dyddiad cyfarfodydd nesaf: 18 Medi, 9 Rhagfyr		